

SAMENVATTING

Meerjarenplan 2019 - 2023

FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
Oktober 2020

COLOFON

REDACTIE

Jeroen Walterus en Roel Daenen

EINDREDACTIE

Annemie Vanthienen en Birgit Geudens

VORMGEVING

Silke Theuwissen

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Olga Van Oost, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

WETTELIJK DEPOT

D/2020/11.524/3

Brussel, oktober 2020

Dit werk is gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Unported licentie. Bezoek <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0> om een kopie te zien van de licentie.

INHOUD

1 VOORAF	3
1.1 Even voorstellen Wat is FARO?	4
1.2 Waarvoor kunt u bij ons terecht?	4
1.3 Wat zijn of doen we niet?	5
1.4 Wat is de missie van FARO?	6
1.5 Voor wie werkt FARO?	7
1.6 De erfgoedsector in Vlaanderen & Brussel	7
1.7 Andere erfgoedbeheerders	8
2 WAT WIL FARO BEREIKEN? STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELEN	9
2.1 Strategische Doelstelling I: Netwerking en uitwisseling	10
2.2 Strategische Doelstelling II: Vorming en competentieontwikkeling	11
2.3 Strategische Doelstelling III: Adviesverlening en kennisbeheer	12
2.4 Strategische Doelstelling IV: Beeldvorming en promotie	13
2.5 Strategische Doelstelling V: Onderzoek en praktijkontwikkeling	14
3 ONZE DIENSTVERLENING IN EEN OOGOPSLAG WAT DOET FARO?	16
4 ACHTER DE SCHERMEN	17

1 VOORAF | JAREN VAN TRANSITIE EN AMBITIE

U begint aan de beknopte versie van het Beleidsplan 2019-2023 van FARO.

FARO is sinds de oprichting in 2008 het door de Vlaamse overheid erkende steunpunt voor het cultureel erfgoed in Vlaanderen en Brussel. We ondersteunen het erfgoedveld en andere erfgoedbeheerders in hun zorg voor en omgang met het cultureel erfgoed.

U heeft om dit beleidsplan te kunnen lezen wat geduld moeten oefenen. De Vlaamse regering keurde immers pas op 4 april 2019 het nieuwe beleidsplan van FARO goed. Na deze beslissing volgden de onderhandeling en ondertekening van de nieuwe beheersovereenkomst, wat tot juni van datzelfde jaar duurde. In het najaar van 2019 kondigde de Vlaamse regering besparingen voor de cultuursector aan. FARO moet 8 % inleveren op de (net) toegezegde subsidies voor 2020-2023. Met 8 % minder middelen kon het niet anders dan dat de plannen voor de beleidsperiode bijgesteld moesten worden. De beheersovereenkomst met de Vlaamse regering werd eveneens herzien, een proces dat met de ondertekening door de minister op 3 juli 2020 werd afgerond.

Intern bewoog er ook heel wat. Zo werd in het kader van de afslanking van de provincies het erfgoedconsultantschap in een overgangsfase 2018-2019 voortgezet vanuit het departement CJM. Op 1 februari 2019 nam de minister van Cultuur de principiële beslissing om het museumconsultantschap en het consultantschap behoud en beheer, met de daaraan verbonden mensen en middelen, vanaf 1 juli 2019 over te dragen aan FARO. En zo geschiedde. De komst van zes nieuwe collega's zorgde voor een nieuwe dynamiek en dito accenten in het beleidsplan. Ten slotte nam Marc Jacobs op 1 september 2019, na twaalf jaar als algemeen directeur van FARO, afscheid. Olga Van Oost kwam na een uitgebreide selectieprocedure vanaf 1 januari 2020 in zijn plaats.

U begrijpt dus dat 2019 een transitiejaar was. Ondanks de onzekerheden, besparingen en allerhande wijzigingen was er nauwelijks impact op onze dienstverlening in 2019. Integendeel zelfs, het was een topjaar; met meer vormingen, adviezen en begeleidingen dan ooit. Op dit elan gaan we de komende jaren beslist verder.

Voorlopig is het nog onduidelijk hoe groot de impact van de COVID-19-epidemie zal zijn op de cultureel-erfgoedsector en op de werking van FARO. COVID-19 hangt als een schaduw over onze werking (en uiteraard niet alleen over die van ons). Ondanks alles werken we naarstig verder, en hebben we op een voorbeeldige manier de digitale omslag gemaakt. Bijna alle vormingsactiviteiten zijn omgeturnd tot webinars en andere digitale sessies.

Dit document presenteert u ons meerjarenplan en maakt duidelijk wie we zijn, wat we doen en wat onze plannen zijn tot en met 2023.

Tot uw dienst!

1.1 Even voorstellen | Wat is FARO?

FARO is het steunpunt voor de cultureel-erfgoedsector.

We werken *voor* en *met* erfgoedwerkers uit archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, organisaties die zich toespitsen op immaterieel erfgoed, landelijke dienstverlenende organisaties en musea. Ook beleidsmakers, gemeentelijke cultuur- en erfgoeddiensten zijn belangrijke doelgroepen.

Samen kunnen we meer: we brengen mensen en expertise doelbewust bijeen. We zetten actuele erfgoedvraagstukken op de agenda, organiseren praktijkgerichte erfgoedvormingen, geven advies en bieden begeleiding op maat. Met onze vakbibliotheek, het driemaandelijks tijdschrift *faro*, de Erfgoedwijzer en de goedgevulde website bieden we bijkomende informatie en verdieping.

We investeren in kennisontwikkeling en praktijkgericht onderzoek en delen genereus visies, inzichten en praktijken uit buiten- en binnenland.

Samen met de cultureel-erfgoedsector zetten we ons in om het cultureel erfgoed dat Vlaanderen en Brussel rijk is in de kijker te zetten. Zo coördineren we de jaarlijkse *Erfgoeddag*, volgen we het medialandschap op de voet en investeren we in de uitbouw van de ErfgoedApp.

1.2 Waarvoor kunt u bij ons terecht?

1.2.1 Advies en begeleiding op maat

FARO helpt elke erfgoedwerker graag verder, bij zowat alle aspecten van de cultureel-erfgoedwerking. Van beleidsplanning, collectiebeheer, diversiteitsbeleid en marketing tot preventieve conservatie, publieksbemiddeling en waarderen. Bovendien kan hij of zij beroep doen op enkele ondersteunende instrumenten:

- › Dankzij de Uitleendienst Erfgoed kan gratis materiaal uitgeleend worden dat het beheer van collecties vergemakkelijkt.
- › In de Databank Incidenten Cultureel Erfgoed kunnen op een uniforme manier alle ‘incidenten’ aan of met het erfgoed in collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties geregistreerd worden.
- › De ErfgoedApp helpt erfgoedorganisaties hun aanbod op een laagdrempelige manier digitaal te ontsluiten en verrijken.

1.2.2 Vorming

Om de erfgoedcompetenties van de cultureel-erfgoedsector te versterken ontwikkelt FARO een uitgebreid vormingsaanbod. Van theorie tot praktijk, van basiskennis tot experiment, voor zowel de starter als de erfgoedwerker met een lange(re) staat van dienst: alle vormen vindt de geïnteresseerde in onze vormingskalendar. Mensen die zelf een voorstel of een vraag hebben, kunnen altijd contact opnemen.

1.2.3 Kennisontwikkeling

Praktijkkennis en inzichten worden verzameld en overzichtelijk gebundeld, onder meer op faro.be, en specifiek op de pagina's van de Erfgoedwijzer. We bouwen de FARO-bibliotheek uit en voeren praktijkgericht onderzoek uit. Ten slotte werken we (mee) aan monitoring en beleidsrelevant onderzoek i.s.m. het Departement CJM.

1.3 Wat zijn of doen we niet?

- › Subsidies verstrekken. Dat doet het Departement Cultuur, Jeugd en Media van de Vlaamse overheid.
- › Informatie of advies geven over onroerend erfgoed: in Vlaanderen wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen *cultureel erfgoed* (roerend en immaterieel, gemeenschapsmaterie) en onroerend erfgoed (monumenten en landschappen, gewestmaterie). Voor meer informatie over *onroerend erfgoed* kan u terecht op de website van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Wat is ‘cultureel erfgoed’?

Met die term vatten we alles wat we uit het verleden hebben overgeërfd, waaraan we waarde hechten en betekenis geven en wat we willen doorgeven aan de volgende generaties. De waardering en betekenisgeving van erfgoed kan doorheen de tijd evolueren.

Traditioneel wordt er een onderscheid gemaakt tussen:

- › **Roerend erfgoed**, of collecties van documenten, boeken, kunstobjecten en gebruiksvoorwerpen, natuurhistorische collecties, beeldcollecties en nog veel meer. We benoemen dit erfgoed als ‘roerend’, omdat de collecties ‘mobiel’ of verplaatsbaar zijn. Archieven, erfgoedbibliotheken en musea bewaren deze collecties en stellen ze – ook digitaal – open voor het publiek.
- › **Immaterieel erfgoed**, of de gewoontes of gebruiken van vroeger die men koestert en nu nog beoefent. Het is de kennis of kunde die men levend wil houden en doorgeeft aan volgende generaties. Tot het immaterieel erfgoed behoren onder meer verhalen, liederen, tradities, sociale gebruiken, vaardigheden, enzovoort.

Ten slotte is er ook het **onroerend erfgoed**. Dat omvat onder meer monumenten, archeologische sites en landschappen. Het is ‘onroerend’ omdat het immobiel en grondgebonden is. Zoals hierboven gezegd: onroerend erfgoed behoort niet tot het werkkterrein van FARO, maar er zijn wel veel raakvlakken met cultureel erfgoed.

Belangrijk om te onderstrepen is dat erfgoed niet op zich staat, maar verbonden is met **cultureel-erfgoedgemeenschappen**. Dat zijn “alle organisaties en personen die een bijzondere waarde hechten aan het cultureel erfgoed, en die dat cultureel erfgoed willen behouden en doorgeven aan toekomstige generaties”. Dit citaat komt uit de Kaderconventie van de Raad van Europa over de Waarde van Cultureel Erfgoed voor de Samenleving, beter bekend als ‘De Kaderconventie van Faro’, uit 2005. ‘Cultureel-erfgoedgemeenschappen’ is een begrip dat benadrukt dat cultureel erfgoed overal in de samenleving verweven zit en dat talloze personen en groepen er op de een of andere manier mee begaan zijn.

1.4 Wat is de missie van FARO?

Erfgoed verrijkt en verbindt

FARO zet zich in voor een veerkrachtige en inclusieve samenleving waarin mensen de waarde en kracht van cultureel erfgoed mee-maken. We ijveren voor een duurzame en dynamische toekomst van het cultureel erfgoed.

FARO versterkt iedereen die cultureel erfgoed actief doorgeeft over de generaties heen. Als steunpunt zijn we de draaischijf in het netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel.

Ons veelzijdig en betrokken team inspireert en ondersteunt erfgoedwerkers in hun dagelijkse werking. Samen met onze partners binnen en buiten de sector ontwikkelen we nieuwe praktijken. We stimuleren samenwerking en uitwisseling, ook internationaal.

De volgende waarden staan centraal in onze missie:

- **Toekomstgericht**

We willen inspireren en duurzame innoverende resultaten neerzetten. We spelen dynamisch en proactief in op nieuwe uitdagingen.

- **Open**

Iedereen is welkom bij FARO. Als neutrale speler denken we constructief mee.

- **Gedreven**

Met expertise en passie zetten we ons met veel overtuiging in voor het cultureel-erfgoedveld. We leveren maatwerk.

- **Respectvol**

We gaan respectvol om met ieders mening.

- **Deskundig**

We leggen de lat hoog en zijn positief-kritisch ingesteld. We analyseren grondig en wegen nauwkeurig verschillende mogelijkheden tegen elkaar af.

- **Verbindend**

We werken voortdurend met anderen samen, liefst in de vorm van cocreatie. We delen genereus.

Versterken, verrijken en verbinden vormen de uitgangspunten van de missie van FARO:

- **Versterken:** de werking van FARO is prioritair gericht op het ondersteunen en versterken van het kwaliteitsvol opnemen van de basistaken of functies in de erfgoedwerking, zoals vermeld in het decreet: herkennen en verzamelen; behouden en borgen; onderzoeken; presenteren en toeleiden; participatie. FARO heeft aandacht en waardering voor zowel archivalische, documentaire, bibliothecaire en museale collecties als voor immaterieel erfgoed. Vanuit dit erfgoedbrede engagement levert FARO een aantoonbare meerwaarde voor alle deelsectoren in het erfgoedveld in Vlaanderen.
- **Verrijken:** FARO plaatst cultureel erfgoed en erfgoedwerking actief en bewust in een eigentijdse context. De zorg en aandacht voor duurzaamheid, diversiteit, participatie en waardering van cultureel erfgoed en erfgoedgemeenschappen behoren tot het DNA van FARO.

- **Verbinden:** FARO stimuleert samenwerking en netwerking, zowel binnen als tussen de deelsectoren in het veld. Tegelijk verknopen we cultureel erfgoed(werking) met andere domeinen en disciplines. Maar uiteraard steeds met een sterke link naar een kwaliteitsvolle zorg voor erfgoedcollecties en -repertoires. Daarom is de genereuze en inhoudelijke samenwerking met andere organisaties en netwerken binnen en buiten het erfgoedveld voor FARO vanzelfsprekend.

1.5 Voor wie werkt FARO?

Onze werking en dienstverlening zijn gericht op zowel individuen, groepen als organisaties. Kortom: iedereen die (mee) zorg draagt voor het roerend en immaterieel erfgoed in Vlaanderen.

In de eerste plaats werkt FARO voor het professionele erfgoedveld in Vlaanderen (zie verderop). Maar ook erfgoedbeheerders buiten het werkveld kunnen bij FARO aankloppen voor steun en advies. FARO staat ook ten dienste van de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Het erfgoedveld is immers sterk lokaal en ‘boven-lokaal’ verankerd. Zo zijn de steden en gemeenten cruciale partners. Maar ook federale instellingen, overheden en organisaties binnen de Franstalige Gemeenschap en in Brussel (zoals de Vlaamse Gemeenschapscommissie) doen een beroep op onze expertise. FARO is dus actief in allerlei netwerken. Dat maakt het werk boeiend, maar tevens complex.

Als steunpunt in het culturele veld werken we regelmatig samen met de andere collega’s-steunpunten, zoals Socius, Kunstenpunt, Circuscentrum en OP/TIL, het steunpunt voor bovenlokale cultuur. Ook met de andere transversale cultuurorganisaties (Cultuurconnect, Cultuurloket, Demos, meemoo, Publiq, Pulse ...) stemmen we af in het kader van geplande acties die aansluiten bij hun werkterreinen of thema’s. We werken samen met organisaties in andere werkvelden zoals onroerend erfgoed (Herita), onderwijs, jeugd, welzijn of toerisme.

1.6 De erfgoedsector in Vlaanderen & Brussel

In de allereerste plaats werkt FARO voor de erfgoedsector in Vlaanderen en Brussel. Die sector is het geheel van de erfgoedorganisaties en -verenigingen, de erfgoedwerkers die er actief zijn en het roerend en immaterieel erfgoed dat ze onder hun hoede hebben. Het is een rijk en gevarieerd werkveld, te verkennen op erfgoedkaart.be. Daarnaast is er nog een grote groep van organisaties die ook cultureel erfgoed beheren, maar die niet tot deze sector behoren.

1.6.1 De erkende erfgoedsector

Dit zijn de professionele erfgoedorganisaties die op Vlaams niveau erkend of gesubsidieerd worden door het Cultureelerfgoeddecreet. Concreet gaat het over:

- landelijke of regionale organisaties die een collectie beheren: musea, culturele archiefinstellingen, erfgoedbibliotheken en de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap (KMSKA, M HKA);
- organisaties met een dienstverlenende rol op landelijk niveau;
- de organisatie voor het immaterieel cultureel erfgoed (WIE);
- de erfgoedcellen, d.w.z. de besturen met een dienstverlenende rol op regionaal niveau.

Deze groep van erkende organisaties vormt onze **primaire doelgroep**. Het gaat over een 150-tal organisaties. Dit is niet louter een ‘doelgroep’, maar het zijn stuk voor stuk ook expertisepartners waarmee we graag en regelmatig samenwerken. We betrekken hen rechtstreeks bij onze werking via diverse overlegstructuren in de sector (zie verderop, bij de Strategische Doelstelling 1). Meer in het bijzonder stemmen we op structurele basis af met de landelijke organisaties met een dienstverlenende rol en met de erfgoedcellen. We streven ernaar om onze en hun dienstverlening en aanbod zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

We wijzen erop dat, door het wegvallen van het consulentchap op het provinciale niveau sinds 2018, een groot hiaat is ontstaan in het ondersteuningsnetwerk. Het wordt dus een uitdaging om even goed als voorheen tegemoet te komen aan al de noden in de sector.

1.6.2 Het niet-erkende erfgoedveld

Dit zijn dan vooral de publiek toegankelijke musea, archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken die (nog) niet erkend of gesubsidieerd worden door het Cultureelerfgoeddecreet. Ze situeren zich vooral op het lokale niveau. Zo beheren veel gemeente- of stadsarchieven en openbare bibliotheken een erfgoedcollectie.

Daarnaast zijn er ook private musea, die bijvoorbeeld door een kunstverzamelaar of mecenas werden opgericht en die publiek toegankelijk zijn. Deze organisaties vormen een **secundaire doelgroep** van FARO. De diensten en het aanbod van FARO staan ook voor hen open. Wanneer mogelijk verwijzen we hen voor specifieke begeleiding door naar geschikte partners, zoals erfgoedcellen of andere erfgoedorganisaties met een dienstverlenende rol.

Verder is er in Vlaanderen een rijk ecosysteem van verenigingen en groepen van mensen die zich vrijwillig inzetten voor het cultureel erfgoed. Het gaat over vrijwilligersverenigingen die werken rond lokaal erfgoed of rond erfgoedbeleving en immaterieel erfgoed. Ze bestaan al vele decennia en bewaren lokaal erfgoed dat anders wellicht verloren zou gaan, of ze houden tradities levend. Maar er groeien ook steeds meer nieuwe burgerinitiatieven die de lokale gemeenschap rond erfgoedthema's mobiliseren. Erfgoedverenigingen en vrijwilligers zijn geen directe doelgroep van FARO. Het ondersteuningsaanbod van FARO staat voor hen open, maar is niet specifiek op hen afgestemd. Wanneer mogelijk verwijzen we hen hiervoor door naar onder meer de erfgoedcellen en naar Histories (de fusie van het vroegere Heem-, Familie- en Volkskunde Vlaanderen).

1.7 Andere erfgoedbeheerders

Dit is een brede groep van publieke en private organisaties in Vlaanderen die erfgoedcollecties beheren die niet altijd publiek toegankelijk zijn of die niet beantwoorden aan de decretale erkenningsvoorwaarden van een archief, museum of erfgoedbibliotheek. Strikt genomen vallen ze buiten de erfgoedsector als zodanig. Het gaat concreet over bijvoorbeeld kunst- en cultuurorganisaties, onderwijs- en zorginstellingen, jeugdverenigingen, kloostergemeenschappen, kerkfabrieken en zo meer. Maar ook bedrijven en privépersonen zoals verzamelaars behoren tot deze groep. Deze beheerders zijn geen directe doelgroep van FARO. Wanneer ze bij ons aankloppen, proberen we hen te helpen of verwijzen we hen door in ons uitgebreide netwerk.

Een aantal erfgoedorganisaties met een dienstverlenende rol hebben een bijzondere opdracht om bepaalde thematische erfgoedcollecties en beheerders te ondersteunen die zich eerder buiten het veld bevinden. Meer bepaald zijn er dienstverlenende erfgoedorganisaties erkend voor o.a. agrarisch, religieus en industrieel erfgoed, erfgoed van de podiumkunsten, beeldende kunstarchieven, architectuur- en vormgevingserfgoed, vakmanschap en erfgoedbibliotheken.

2 WAT WIL FARO BEREIKEN? | STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELEN

Zoals bepaald in het Cultureelerfgoeddecreet 2017 (art. 53/1) is het de rol van FARO als steunpunt om de cultureel-erfgoedsector te ondersteunen en de ontwikkeling ervan te stimuleren. Daarbij is het streefdoel om de doelstellingen van het decreet te realiseren (art. 4), en meer bepaald:

- de zorg voor en omgang met cultureel erfgoed te bevorderen door een erfgoedveld uit te bouwen,
- een kwaliteitsvolle en duurzame erfgoedwerking te bevorderen en
- de maatschappelijke inbedding van cultureel erfgoed te vergroten.

Daarbij focussen we in het bijzonder op het ondersteunen van de basistaken of functies van collectiebeherende organisaties (archieven, erfgoedbibliotheken en musea). FARO vervult deze opdracht door de kerntaken uit te voeren zoals die in het Cultureelerfgoeddecreet vermeld staan (art. 53/1 - 53/4). Als steunpunt heeft FARO de volgende kerntaken of rollen:

- **Platform**
FARO is een draaischijf in de erfgoedsector. We stimuleren actief ontmoeting, dialoog en netwerking. We bevorderen de samenwerking en uitwisseling tussen organisaties en erfgoedwerkers in het veld, en met organisaties buiten het veld, ook internationaal.
- **Praktijkondersteuning**
FARO ondersteunt erfgoedwerkers en -organisaties in hun dagelijkse erfgoedpraktijk. We begeleiden hen bij allerlei aspecten van de werking, van de zorg voor collecties en depots tot het werken met publiek. We geven advies en vorming en ontwikkelen een actieve dienstverlening met het oog op de professionalisering en de duurzame ontwikkeling van de erfgoedsector.
- **Beeldvorming en promotie**
FARO organiseert evenementen en activiteiten die het erfgoedveld zichtbaarder maken voor de samenleving. Zo coördineren we bijvoorbeeld de jaarlijkse Erfgoeddag. Met het tijdschrift *faro* brengen we sectorale thema's onder de aandacht van onze stakeholders en van een ruimer publiek. Via onze websites, sociale media en perskanalen informeren we over het reilen en zeilen in het erfgoedveld en promoten we de sector in Vlaanderen en, wanneer mogelijk, ook internationaal.
- **Praktijkontwikkeling**
FARO verzamelt kennis over erfgoedpraktijken en deelt die met de sector. Via eigen onderzoek ontwikkelen we nieuwe methodieken en inzichten en vertalen die naar de erfgoedpraktijk. Onze terreinkennis en specifieke expertise stellen we ter beschikking van de Vlaamse overheid, die deze kennis inzet voor de ontwikkeling en evaluatie van het erfgoedbeleid.

Deze kerntaken vertalen we naar de strategische en operationele doelen in ons beleidsplan. Dit zijn de pijlers waarop de werking van FARO rust. We realiseren onze kerntaken i.s.m. de organisaties met een dienstverlenende rol in het erfgoedveld, andere culturele steunpunten en ondersteunende organisaties en netwerken binnen en buiten de cultuursector.

Deze doelen zijn in overeenstemming met de kerntaken van het steunpunt. We overlopen hieronder de strategische doelen (SD) en de operationele doelen (OD). Daarbij vermelden we kort de belangrijkste actielijnen per doelstelling. Voor meer informatie verwijzen we naar onze jaarverslagen.

2.1 Strategische Doelstelling I: Netwerking en uitwisseling

Het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen verbreedt, verknoopt en verdiept zich tot een dynamisch netwerk.

Deze strategische doelstelling geeft invulling aan onze rol als platform of draaischijf in de erfgoedsector, zoals ook expliciet opgenomen staat in onze missie. De eerste operationele doelstelling focust op de netwerking binnen de ruime erfgoedsector, de tweede op de internationale dimensie van deze netwerking, met focus op kennisuitwisseling en -overdracht. We werken daartoe samen met allerlei partners, ook buiten het eigen werkveld (zie ook deel 2).

(Operationele Doelstelling (OD) 1.1) FARO heeft ertoe bijgedragen dat cultureel-erfgoedorganisaties en -actoren in Vlaanderen overleg plegen, samenwerken en hun expertise delen om elkaar te versterken. In overleg met de Vlaamse overheid en wanneer relevant werkt FARO ook samen met het (inter)federale niveau.

- We ondersteunen de netwerken van erfgoedorganisaties en erfgoedwerkers die in de sector actief zijn. We stimuleren en organiseren actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheden en samenwerkingen, zowel op (boven)lokaal, landelijk als internationaal niveau.
- We participeren actief aan overlegstructuren binnen en tussen deelsectoren in het veld. Meer bepaald gaat het over het Vlaams Museumoverleg, het Overleg van Landelijke Archieven (OLAV), de Vlaamse erfgoedbibliotheken vzw, het overleg organisaties met een landelijke dienstverlenende rol en het ‘domeinnetwerk ICE’.
- We stemmen onze werking af op die van de organisaties met een dienstverlenende rol en van de Werkplaats immaterieel erfgoed (WIE).
- We ondersteunen de erfgoedcellen (organisaties met een regionale dienstverlenende rol) en de musea en archieven met een regionale indeling. We plegen overleg over onze werking met de ondersteunende organisaties en stakeholders op het (boven)lokale niveau.
- We onderhouden goede contacten met de belangenbehartigers zoals het Overleg Cultureel Erfgoed (OCE), en met de beroepsorganisaties zoals VVBAD en ICOM Belgium Flanders.
- Jaarlijks organiseren we het sectorevent ‘Groot Onderhoud’, waarop we van gedachten wisselen over een actueel thema.
- We participeren in overleg met het Departement CJM aan en/of ondersteunen projecten, trajecten, werkgroepen en initiatieven op (inter)federaal niveau, d.w.z. met het federale niveau en/of de andere gemeenschappen in België. Dit is nodig als het gaat over beleidsthema’s die een (inter)federale aanpak vergen.
- We onderhouden goede contacten met de federale wetenschappelijke (erfgoed)instellingen en werken geregeld met hen samen voor conferenties, projecten enz.

(OD 1.2) FARO stimuleert de internationale kennisuitwisseling van cultureel-erfgoedorganisaties en -actoren in Vlaanderen, en ontwikkelt een aanbod voor erfgoedwerkers dat gericht is op internationale kennisoverdracht.

- We volgen actief internationale ontwikkelingen en evoluties op via netwerken en organisaties die relevant zijn voor het erfgoedveld zoals UNESCO, ICOM (International Council of Museums), NEMO (Network of European Museum Organisations), ICA (International Council on Archives), IFLA (The International Federation of Library Associations and Institutions), ICAMT (International Committee for Architecture and Museum Techniques), ICCROM (The International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property), EMAC (European Museum Academy), Europa Nostra, ICOMOS (The International Council on Monuments and Sites) en Europeana. FARO is ook lid van een reeks van deze internationale organisaties. We volgen hun activiteiten op en rapporteren over de belangrijkste ontwikkelingen naar het veld. In zoverre de middelen het toelaten, participeren medewerkers aan internationale bijeenkomsten of congressen.

- We bieden vormingen aan met internationale sprekers (masterclasses, winter- & summer schools, congressen ...). We werken ook actief samen met buitenlandse vormingsinstituten (bv. Reinwardt Academie, Nederland) met het oog op het internationaliseren van ons vormingsaanbod.
- We stimuleren de internationale netwerking en kennisuitwisseling door informatie te verspreiden over internationale activiteiten, netwerkevents, beurzen, projectoproepen (bv. EU-calls) of door internationale evenementen naar Vlaanderen te halen.
- We promoten actief de mogelijkheden die er bestaan van individuele *job shadowing* of beurzen/residenties (bv. via Erasmus+), en we organiseren studiereizen naar het buitenland voor erfgoedwerkers.
- We participeren aan overleg rond internationaal beleid, samen met andere steunpunten. We stellen onze expertise beschikbaar aan het Departement CJM voor de uitbouw van zijn internationaal beleid.

2.2 Strategische Doelstelling II: Vorming en competentieontwikkeling

Beginnende en ervaren erfgoedwerkers in Vlaanderen ontwikkelen hun competenties via een gedifferentieerd aanbod aan leerkansen.

Binnen de kerntaak ‘praktijkondersteuning’ is vorming essentieel voor de werking van FARO en voor het adequaat inspelen op de noden en praktijkvragen van de erfgoedsector. Meer dan ooit is de sector immers een lerende praktijkgemeenschap, dat wil zeggen: collega’s die van en met elkaar leren, en hun ervaringen delen. FARO organiseert jaarlijks een honderdtal vormingsactiviteiten (cursussen, collegagroepen, studiedagen, workshops, intervisies, masterclasses enz.), voor een totaal van ca. 600 vormingsuren. In 2019 namen 3.200 personen deel aan deze vormingen.

Omdat alles (nog) beter kan ontwikkelt FARO een nieuwe vormingsstrategie die de volgende jaren uitgerold wordt. Hierin wordt ook het vormingsaanbod geïntegreerd dat voorheen door de provinciale erfgoedconsulenten werd verzorgd. Het vormingsaanbod wordt naar doelgroepen gesegmenteerd, waarbij er bijzondere aandacht gaat naar beginnende erfgoedwerkers (de zogenaamde ‘instromers’) (OD 2.1), complementair aan het reguliere vormingsaanbod (‘doorstromers’) (OD 2.2).

We plegen geregeld overleg met het hoger onderwijs over (nieuwe) academische opleidingen of beroepsopleidingen die relevant zijn voor het erfgoedveld. We houden een overzicht van opleidingen up-to-date en nemen deel aan advies- en ontwikkelgroepen vanuit het onderwijs. Onze adviseurs geven ook zelf lessen of gastcolleges, en begeleiden studenten in het formeel onderwijs of bij een erkende vormingsinstelling.

FARO verleent ook medewerking aan het opstellen van beroepskwalificaties voor de verschillende beroepen in het veld en ondersteunt de ontwikkeling van beroepskwalificerende trajecten, i.s.m. het Agentschap Vorming en Opleiding.

(OD 2.1) FARO zorgt voor extra ondersteuning van instromers zodat ze zich snel en efficiënt kunnen inwerken via een permanent aanbod van instroommodules over het cultureel-erfgoedveld en de -praktijk.

- We bieden extra ondersteuning aan instromers (nieuwe werknemers zonder beroepservaring) en zij-instromers (nieuwe werknemers met beroepservaring in een andere sector) in de sector via coaching, intervisie- en collegagroepen.
- We stimuleren mentorprogramma’s.
- We ontwikkelen een aanbod dat (zij-)instromers snel wegwijs maakt in het erfgoedveld en de -praktijk via onze ‘Verkennerscursussen’.

(OD 2.2) FARO zorgt voor een gedifferentieerd vormingsaanbod voor erfgoedwerkers, zodat ze hun competenties verdiepen en hun praktijkervaringen kunnen delen.

- Het gedifferentieerd vormingsaanbod is opgebouwd rond vijf niveaus:
  - > Verkenner: een cursus voor instromers (zie OD 2.1);
  - > Basis: een vast aanbod van basiscursussen;
  - > Praktijk: vormingen en collegagroepen die eerder praktijkgericht zijn;
  - > Labo: experimentele trajecten, ‘bootcamps’;
  - > Plus: masterclasses en studiedagen die inzetten op theoretische verdieping en visievorming.
- We ontwikkelen een nieuw aanbod aan basiscursussen over thema’s en processen in het erfgoedveld (erfgoedzorg, waardering, museologie, immaterieel erfgoed, diversiteit, enz.).
- We ontwikkelen een aanbod voor individueel tijds- en plaatsonafhankelijk leren of e-lernen (webinars).
- We communiceren over het vormingsaanbod naar de sector via de online vormingskalender, de specifieke, halfjaarlijkse vormingsnieuwsbrieven en digitale vormingsbrochures.
- Ten slotte evalueren we systematisch het vormingsaanbod bij de deelnemers en de lesgevers. Een klankbordgroep met externen adviseert bij de ontwikkeling van het vormingsaanbod.

2.3 Strategische Doelstelling III: Adviesverlening en kennisbeheer

Kwaliteitsvolle informatie- en adviesverstrekking inspireert en versterkt de cultureel-erfgoedpraktijk in Vlaanderen.

Deze strategische doelstelling geeft, net als SD 2, invulling aan de kerntaak ‘praktijkondersteuning’. De focus in operationele doelstelling 3.1 ligt op de professionele informatie- en adviesverstrekking aan (individuele) erfgoedwerkers en andere publieke en private erfgoedbeheerders, met het oog op de ondersteuning van hun praktijk. We bieden kwaliteitsvolle adviezen en begeleidingstrajecten op maat, en dit over de meest uiteenlopende aspecten van deze (erfgoed)praktijk. Zo verstrekken we jaarlijks ca. 450 inhoudelijke (en meestal schriftelijke) adviezen. Daarnaast begeleiden we ook tientallen organisaties of trajecten op maat. We beantwoorden als vraagbaak ook oriënterende informatie vragen over cultureel erfgoed van bijvoorbeeld journalisten, politici, studenten, actiegroepen of geïnteresseerde burgers. De acties in Operationele Doelstelling 3.2 zijn gericht op de ontwikkeling van een goed functionerend informatie- en kennisbeheer. Gelet op het belang hiervan voor de duurzame ondersteuning van de erfgoedpraktijk, wordt hieraan extra aandacht besteed.

(OD 3.1) FARO verhoogt via advisering en begeleiding op maat de kwaliteit en de deskundigheid van de cultureel-erfgoedpraktijk in Vlaanderen.

- We evalueren onze dienstverlening en sturen die bij waar nodig, in relatie tot de doelgroepen. De bedoeling hiervan is om onze advies- en begeleidingsfunctie maximaal te oriënteren naar de primaire doelgroepen van FARO. We herzien de interne gedragscode advisering.
- We ontwikkelen een nieuwe registratietool voor adviezen in ons klantenbeheerssysteem. De meer gedetailleerde analyse van de verleende adviezen zal ons toelaten om het toekomstige vormingsaanbod en de adviesfunctie (nog) beter af te stemmen op de concrete noden in de sector.
- We hebben bijzondere aandacht voor de noden van erfgoedbeheerders en -organisaties in het (boven)lokale veld. We begeleiden en adviseren hen in afstemming met andere dienstverlenende organisaties en de erfgoedcellen.

(OD 3.2) FARO versterkt zijn kennisbeheer door de verdere uitbouw van het informatie- en kennisplatform, waardoor de duurzame ontwikkeling van de cultureel-erfgoedpraktijk in Vlaanderen gestimuleerd en gefaciliteerd wordt.

- We ondersteunen de digitale diensten die de praktijkondersteuning en -ontwikkeling duurzaam verder (door) ontwikkelen, nl.:
  - > De website faro.be bouwen we uit tot het centrale informatie- en leerplatform van FARO.
  - > Een kennisplatform voor erfgoedwerkers binnen faro.be, de zogenaamde ‘Erfgoedwijzer’. We zetten hierbij ook in op digitale leermiddelen. De website Depotwijzer die in 2018 door het Departement CJM overgedragen werd aan FARO wordt hierin geïntegreerd.
  - > De FARO-databank (CRM) van de erfgoedsector en de website erfgoedkaart.be houden we verder up-to-date en verrijken we met bijkomende informatie over de sector en de erfgoedwerkers.
  - > De ‘Databank Incidenten Cultureel Erfgoed’ (DICE) implementeren en promoten we in het veld i.s.m. de betrokken partners.
- We nemen de werking van de Uitleendienst Erfgoed over van het Departement CJM. Deze dienst werd begin 2019 gelanceerd met de website uitleendienst/erfgoed.be. Na evaluatie met alle betrokken uitleenpunten in 2020 zal de werking van de uitleendienst – na eventuele bijsturing – voortgezet worden.
- Ook bouwen we de werking van de FARO-bibliotheek verder uit. Deze publiek toegankelijke vakbibliotheek in het LIBIS-netwerk ondersteunt erfgoedwerkers, studenten en andere in cultureel erfgoed geïnteresseerden.

2.4 Strategische Doelstelling IV: Beeldvorming en promotie

Het draagvlak voor cultureel erfgoed en het cultureel-erfgoedveld in de samenleving vergroot.

Deze strategische doelstelling omvat in essentie het communicatiebeleid van FARO. Hoe kunnen we onze communicatiekanalen en onze evenementen inzetten om de erfgoedsector zichtbaar(der) te maken en om een positieve beeldvorming over cultureel erfgoed te stimuleren? Dat is de uitdaging. In deze beleidsperiode gaan we eerst (2020) het communicatieplan van FARO actualiseren en onze strategie aanscherpen, om daarna onze communicatie-instrumenten doelgericht(er) in te zetten. De beschikbare middelen zijn immers beperkt.

(OD 4.1) FARO zorgt ervoor dat door sectorevenementen zoals Erfgoeddag en via de samenwerking met andere evenementen en campagnes cultureel erfgoed, cultureel-erfgoedpraktijken en -gemeenschappen in Vlaanderen meer zichtbaar zijn.

- **Erfgoeddag** is al jaren het vlaggenschip van FARO. Enerzijds lijkt er na negentien edities nog geen sleet te zitten op de formule als evenement, aangezien het aantal activiteiten nog steeds toeneemt. In 2019 telden we meer dan 900 activiteiten voor 650 organisatoren, en ca. 225.000 bezoekers. De appreciatie door deelnemers, coördinatoren, de media en het publiek geven aan dat de inzet en het bereik nog steeds erg levendig en groot zijn. Anderzijds stelt zich – zeker door de recente besparingen – een nijpend financieringsprobleem. Daarom, en ook op vraag van de sector, zullen we in de eerste helft van de beleidsperiode een grondige evaluatie van Erfgoeddag uitvoeren. Afhankelijk van de resultaten van deze evaluatie, met daarin ook de opties voor (her)financiering van Erfgoeddag, kan de invulling of de formule aangepast worden. [Ondertussen werd de Erfgoeddag 2020 door de coronacrisis met één jaar uitgesteld. Ook de evaluatie van het evenement werd uitgesteld.]
- We werken samen met andere **evenementen en campagnes** die bijdragen aan een positieve beeldvorming over erfgoed. We stemmen al jaren goed af met Open Monumentendag en delen onze ervaringen met Herita. Daarnaast zetten we onze schouders onder de promotie van bijvoorbeeld Krokuskriebels, de Dag van de Ambachten, Kunstendag voor Kinderen, Wiki Loves Heritage, Nacht van de Geschiedenis, Slow Art Day, enzovoort.

(OD 4.2.) Het tijdschrift en de publicaties van FARO bevorderen de kennis en inzichten over het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen en brengen actuele sectorale thema's onder de aandacht.

- Het **tijdschrift *faro*** bestaat sinds 2008 en is een vaste waarde in onze werking. In 2018 hebben we *faro* grondig geëvalueerd, wat in maart 2019 leidde tot het eerste nummer van de nieuwe reeks, met een aangepaste lay-out en rubrieken. In deze beleidsperiode wensen we *faro* verder kwalitatief inhoudelijk op te tillen tot een toonaangevend erfgoedtijdschrift met nog meer tevreden lezers en een groter aandeel betalende abonnees. Als lid van **Folio** zetten we ons in voor het belang en de verdere professionalisering van de culturele tijdschriften.
- We gaan het **publicatiebeleid** doorlichten en bijsturen, als onderdeel van het communicatieplan, ook om de praktijknoden van onze doelgroepen (nog) beter te bedienen. We zetten – noodgedwongen, gezien de kosten – meer in op digitale publicaties en tools, die we als leermiddelen aanbieden, o.a. via de eerder genoemde Erfgoedwijzer.

(OD 4.3) FARO stimuleert de positieve beeldvorming over het cultureel erfgoed bij de opiniemakers en de burgers in Vlaanderen en wanneer relevant en haalbaar ook in het buitenland, door een dynamisch communicatie-, pers- en socialemediabeleid.

- We versterken onze communicatie over cultureel erfgoed via een reeks kanalen:
  - > We bouwen **faro.be** verder uit tot hét informatieplatform van en voor de erfgoedsector, met dagelijks actuele berichten, vacatures enz., en wekelijks een nieuwsbrief.
  - > We optimaliseren onze **socialemediakanalen** waarvan het bereik met de helft moet toenemen in deze beleidsperiode. We ontwikkelen jaarlijks minstens één grote socialemediacampagne.
  - > We versturen geregeld persberichten en bouwen onze **perscontacten** verder uit. We leveren ook een actieve bijdrage aan het Cultuuroverleg bij de VRT.
- We zetten verder in op de **ErfgoedApp** als mobiel contentplatform voor de (virtuele) beleving van erfgoed.
- We trachten met de ons beschikbare mogelijkheden bij te dragen aan de **internationale communicatie** over het erfgoedveld. We werken daartoe o.a. samen met Culture Flanders en met het Departement CJM. (De focus van FARO ligt in de eerste plaats op internationale kennisdeling en uitwisseling; zie OD 1.2).

2.5 Strategische Doelstelling V: Onderzoek en praktijkontwikkeling

Onderzoek, experiment en ontwikkeling van nieuwe praktijken innoveren de werking van de cultureel-erfgoedsector in Vlaanderen.

Doelstelling 5.1 focust op de studie van de erfgoedsector als zodanig, door het verzamelen of/en analyseren van basisgegevens waarbij we inspelen op de bestaande noden in de sector. We stellen deze gegevens en onze terreinkennis ter beschikking van de onderzoeksagenda van de Vlaamse overheid.

Doelstelling 5.2 zoomt in op de ontwikkeling van nieuwe praktijken in de erfgoedsector om maatschappelijke evoluties en professionele uitdagingen beter aan te kunnen. Ook het detecteren van internationale evoluties is hierbij belangrijk. Daartoe ontwikkelt FARO een eigen onderzoeksagenda. Via praktijkgericht onderzoek en pilootprojecten exploreren we nieuwe methodieken en werkvormen en zetten ze om naar concrete werk-instrumenten. We werken hiervoor samen met andere steunpunten, transversale netwerken en met organisaties in de betrokken maatschappelijke sectoren.

(OD 5.1) FARO draagt bij aan de onderbouwing van de continue evaluatie en ontwikkeling van de cultureel-erfgoedsector in Vlaanderen door gegevensverzameling en veldanalyse en door de uitvoering van een onderzoeksagenda.

- We bevragen en analyseren de **noden en behoeften van het erfgoedveld** en vertalen die naar de eigen werking. We zullen een klankbordgroep samenstellen om ons hierbij te adviseren.
- We werken samen met het Departement CJM en de andere culturele steunpunten aan een **gemeenschappelijke onderzoeksagenda**, die focust op transversale thema's. We participeren daartoe ook aan het 'Onderzoeksplatform cultuur'.
- We ondersteunen het traject rond **kwalitatieve monitoring** van het Departement CJM. We streven naar duidelijke afspraken over het 'cultuurbreed' verzamelen van sectorale gegevens, en hoe deze gegevens gedeeld kunnen worden voor verder onderzoek en valorisatie.
- We blijven inzetten op de kwalitatieve onderbouwing van **publieksonderzoek**, en participeren daartoe aan overleg en werkgroepen samen met het Departement CJM en Toerisme Vlaanderen.

(OD 5.2) FARO stimuleert met experimentele piloottrajecten de cultureel-erfgoedpraktijk en de -sector in Vlaanderen om een antwoord te bieden op maatschappelijke evoluties en uitdagingen.

- We stellen een **interne onderzoeksagenda** op en spelen daarmee in op de noden in de sector.
- We ondersteunen het traject voor een **Strategische Visienota** (2020-2021) voor het cultureel-erfgoedbeleid met punctuele onderzoekstaken, zoals over het depotbeleid.
- We zetten de lopende **piloottrajecten** voort over 'erfgoed en onderwijs', 'waardering van erfgoed', 'diversiteit en meerstemmigheid', 'erfgoed en duurzaamheid' en 'erfgoed, gezondheid en welzijn'. De komende jaren zetten we ook in op onder meer 'erfgoed en ethiek/goed bestuur'.

3 ONZE DIENSTVERLENING IN EEN OOGOPSLAG | WAT DOET FARO?

Zeer tot uw dienst:

- Onze medewerkers adviseren erfgoedwerkers over hun uitdagingen en problemen en zoeken actief mee naar oplossingen. Benieuwd welke medewerkers u kunnen helpen? Surf naar faro.be/medewerkers.
- We begeleiden erfgoedorganisaties op maat en helpen hen hun projecten te realiseren. Voor erkende of gesubsidieerde erfgoedorganisaties is deze dienstverlening gratis.
- We zijn een vraagbaak voor informatievragen over cultureel erfgoed. Journalisten, onderzoekers, studenten, enz. kunnen bij ons terecht. Heeft u een vraag over cultureel erfgoed? Mail dan naar info@faro.be.
- Zoekt u als erfgoedorganisatie materiaal voor het beheer van uw erfgoedcollectie? Maak dan gratis gebruik van onze decentrale uitleendienst. We helpen u om de materialen juist te gebruiken. Surf naar uitleendienst.faro.be.

Spijker uw competenties bij:

- We organiseren trainingen en vormingen, zoals cursussen, seminaries, studiedagen, intervisies, werkwinkels, oefendagen, collegagroepen ... Ontdek ook onze webinars. Het volledige aanbod vindt u op faro.be/kalender.
- *faro | tijdschrift over cultureel erfgoed* verschijnt elk kwartaal en bevat bijdragen van zowel de eigen medewerkers als externe auteurs. Een abonnement kost slechts 25 euro. U ontdekt het tijdschrift op faro.be/tijdschrift. U kan het ook gratis digitaal lezen via ISSUU.
- FARO publiceert boeken en (digitale) brochures over heel uiteenlopende onderwerpen en thema's. Die kan u downloaden of bestellen via faro.be/publicaties.
- Bezoek de FARO-bibliotheek: een rijke bron van relevante, actuele en internationale kennis over cultureel erfgoed: faro.be/bibliotheek.

Blijf op de hoogte:

- Volg de nieuwsstroom op faro.be. Schrijf u in voor onze wekelijkse nieuwsbrief of volg onze socialemediakanalen.
- Via erfgoedkaart.be brengen we de sector zo volledig mogelijk in beeld. Uw organisatie of vereniging staat er nog niet op? Surf dan naar faro.be/erfgoedkaart-aanmelden.
- In september 2020 lanceerden we ons gloednieuwe kennisplatform Erfgoedwijzer, de opvolger van de website Depotwijzer. Erfgoedwerkers vinden er een schat aan kennis en informatie over allerlei aspecten van het erfgoedwerk.

Doe mee ...

- ... aan **Erfgoeddag**: surf naar faro.be/erfgoeddag.
- ... met de **ErfgoedApp**: zie faro.be/ontdek-meer-met-de-erfgoedapp.

In ons gebouw in de Priemstraat bieden we ook **vergader- en lesfaciliteiten** aan. Wenst u een lokaal te reserveren? Neem dan eerst een kijkje op faro.be/zaal-reserveren.

Wat staat er in de kleine lettertjes? Zie onze **verkoopsvoorwaarden** op faro.be/verkoopsvoorwaarden.

4 ACHTER DE SCHERMEN

FARO is een vzw met een algemene vergadering en een raad van bestuur. De bestuurdersmandaten lopen vier jaar en zijn twee keer hernieuwbaar. De leden van de algemene vergadering en het ‘aanstellingsrooster’ vindt u op onze website: faro.be/faro/raad-van-bestuur-algemene-vergadering. Goed bestuur en ethisch handelen vormen een bijzonder aandachtspunt. We volgen nauwgezet de aanbevelingen van de Bestuurscode Cultuur (2020).

FARO ontvangt jaarlijks **subsidies** van de Vlaamse overheid voor het uitvoeren van de opdrachten als steunpunt. De FARO-ploeg telt 24 contractuele **medewerkers** en twee uit het Departement CJM gedetacheerde ambtenaren. Het persoonlijk profiel en de coördinaten van de medewerkers leest u op faro.be/medewerkers. Als lerende organisatie zet FARO intensief in op de ontwikkeling van de talenten, de kennis en de praktijkvaardigheden van de eigen medewerkers. Die delen we met elkaar en met het veld. We streven er als organisatie ook naar om zo zorgzaam mogelijk te handelen ten opzichte van de eigen medewerkers en onze gebruikers of klanten. We werken daartoe met een (interne) deontologische code.

We evalueren systematisch de dienstverlening en meer bepaald ook het vormingsaanbod. In 2020 organiseren we een externe bevraging over de dienstverlening, gekoppeld aan de nodenanalyse van het veld (zie ook OD 5.1). Deze beleidsperiode voeren we ook een grondige evaluatie van Erfgoeddag uit (2021). Tot slot is ook een interne doorlichting van de werking voorzien (2022).

faro | tijdschrift over
cultureel erfgoed

Jaargang 12, nr 1, maart 2019

faro | tijdschrift over
cultureel erfgoed

Jaargang 12, nr 3, september 2019

faro | tijdschrift over
cultureel erfgoed

Jaargang 12, nr 4, december 2019

faro | tijdschrift over
cultureel erfgoed

Jaargang 13, nr 1, maart 2020

Eigen stoef stinkt, naar 't schijnt.

Wat lezers over *faro* zeggen:

“Wat een interessant, prachtig vormgegeven blad.”

“Erfgoed heeft misschien een wat belegen imago. Dit blad brengt daar – met kennis van zaken – verandering in.”

“De referentie voor iedereen die in cultureel erfgoed geïnteresseerd is.”

“Mooie mix van luchtige artikels met diepgravende inhoud. Chapeau.”

“Een ontdekking!”

En u, wat vindt u?

Bestel een gratis proefexemplaar of neem een abonnement via faro.be/tijdschrift.

faro
VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

Vlaanderen
verbeelding werkt

+ ERFGOED >>>> WIJZER

Hoe bewaar, verpak en transporteer ik collectiestukken op een zo veilig mogelijke manier?

Hoe bepaal ik welke competenties mijn organisatie nodig heeft?

Hoe schrijf ik een collectie-, een diversiteits- of een calamiteitenplan?

En waarom zou ik inzetten op een goed uitgebouwde gidsen- of jongerenwerking, een degelijk persbeleid of een kwaliteitsvol netwerk?

Zit u als erfgoedprofessional of -vrijwilliger met een vraag? Dan kunt u voortaan 24/7 uw licht opsteken bij de Erfgoedwijzer, FARO's gloednieuwe online kennisplatform.

De Erfgoedwijzer geeft met helder geformuleerde en praktische informatie antwoord op al uw vragen - dat is alleszins onze ambitie. U bent slechts enkele muisklikken verwijderd van een schat aan informatie en inspiratie, aangevuld met stappenplannen, voorbeelden, tools & tips.

Ontdek het zelf op: <http://erfgoedwijzer.be>

